

den Udtalelse, fordi jeg ved, at der fra mange Sider drives Agitation med disse Spørgsmaal; man søger at gøre Folk bange, og jeg tror derfor ikke, man gør rigtigt i at fremføre Udtalelser, som paa nogen Maade kunne forskrække. Nu hørte jeg det ærede Medlem i Aften fortolke sine egne Ord paa en yderst lempeelig Maade, saa jeg mener ikke, jeg behøver yderligere at opholde mig ved det.

Saa skal jeg til sidst sige, at ogsaa i denne Henseende var den højtærede Finansministers Udtalelser i Dagsmødet mig i særdeles Grad tilfredsstillende. Paa dette Tidspunkt skal jeg i øvrigt ikke forfølge denne Debat videre.

N. Pedersen: Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) forundrede mig en Del ved sit første Foredrag. Det var jo i øvrigt et klart, oplysende Foredrag, vi hørte, men det forundrede mig — det er ikke en Talemaade —, at det ærede Medlem saa skarpt drog til Felts mod nogle af de Lovbestemmelser, der findes i dette Forslag, og fremhævede gamle Synder. Der er jo allerede talt derom baade af det ærede Medlem for Sæby (Vilhelm Lassen) og Bornholm (Ingvard Jensen). Jeg maa dog maaske sige et Par Ord i den Anledning, da det ærede Medlem saa stærkt fremhævede, at den væsentligste Føringelse, Hovedføringelsen ved dette Forslag, var, at det var skilt fra Toldloven, og han nævnede, at Grunden til, at man ikke i sin Tid naaede et Resultat, var den bekendte Brændevinsdagsorden. Han udtalte fremdeles, at han troede, at adskillige af dem, der have stemt for denne Dagsorden, ville i Fremtiden komme til at fortryde det, og han sagde: „Endnu er ikke alle Dages Ende, og Konsekvenserne af denne Afstemning ere endnu ikke udløbne“.

Man kan jo hengive sig til Gætninger om, hvad der var sket, hvis en Del af Venstrereformpartiet i Forbindelse med andre Partier den Gang havde vedtaget en Forhøjelse af Brændevinsskatten. Det er jo muligt, at vi havde opnaaet en maadelig Lov eller en daarlig Lov. Jeg er mest tilbøjelig til at tro det sidste. Men jeg ved ikke noget derom. Men hvad der er mere sandsynligt, er dette, at det havde bragt Splid, Forvirring og Slappelse ind i Venstre og gjort det magtesløst for lange Tider. Langt bedre kunne vi jo imidlertid se, hvad denne Dagsorden har ført til. Det ærede Medlem siger, at dens Konsekvenser ere endnu ikke udløbne, og deri

har han ganske vist Ret. Den ene Handling afføder den anden, gode Handlinger føre til fornyede gode Handlinger, og slette Handlinger føre til Ødelæggelse og Ulykke. Hvis vi imidlertid se hen til, hvad denne Dagsorden har medført, hvilke Konsekvenser den har haft, kunne vi bedre være klare over det end over, hvad der vilde være sket, hvis dette eller hint var sket. Til at begynde med vare disse Konsekvenser ikke gode. Det Højre, der havde Mulighed for at regere, maatte vige paa Grund af, at dets politiske Formaal ikke kunde gennemføres, og overlade Regeringen til den Del af Højre, der ikke havde nogen Mulighed for at regere. Men der kom andre Begivenheder efter, Konsekvenserne fulgte Slag i Slag; vi fik et godt Valg, vi fik en Venstreregering, og vi fik disse Love. Jeg synes, at disse Konsekvenser kunne vi glæde os over, og jeg siger med Fortrøstning med det ærede Medlem, at endnu er ikke alle Dages Ende, og sikkert ere Følgerne af Venstres trofaste Sammenhold ikke udløbne endnu.

Det ærede Medlem udtalte sig ogsaa mod Overskattedekommisionen og de indskrænkende Regler i de kommunale Skattevedtægter og beklagede sig derover. Det ærede Medlem brugte endogsaa saa stærke Udtryk som, at den Slags Ting har Venstre hidtil bestemt modsat sig, og han ansaa det som et Indgreb i Hjertet af det kommunale Selvstyre. Det forekommer mig, at det er et meget stærkt Ord. Det ærede Medlem vil ikke selv, vi skulle være uden Vedtægt, og han erkender, at det, at en Kommune kan handle vilkaarligt, kan føre til Uretfærdighed. Og det ærede Medlem har paa den anden Side heller ikke paastaaet og sikkert heller ikke vil paastaa, at de Regler, her findes i dette Lovforslag, virkelig ikke ere i den Grad rummelige, at en Kommunalbestyrelse ikke vil kunne anvende dem paa en saadan Maade, at den kan tage alle berettigede og retfærdige Hensyn. Det vil den saa meget lettere kunne, eftersom det Beløb, over hvis Ansættelse i Skat Kommunalbestyrelsen har fuldstændig fri Raadighed, er sat op til henholdsvis 800 eller 1,000 Kr. Men det er heller ikke et Indgreb i Hjertet af den kommunale Selvstyre at give saadanne Vedtægter, det er i Virkeligheden i mange Tilfælde en Befæstelse af det kommunale Selvstyre. Man maa endelig ikke tro, at man har en saadan kommunal Selvstyre, at Kommunalbestyrelserne kunne gøre, hvad de ville. Vi vide jo, at der er Sogneraad, der have fore-